

Adam Durak

XV Łądzkie Sympozjum Liturgiczne, 15 X 1999

Collectanea Theologica 70/1, 211-214

2000

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ADAM DURAK, WARSZAWA

XV ŁĄDZKIE SYMPOZJUM LITURGICZNE, 15 X 1999

U progu trzeciego tysiąclecia, kiedy Kościół w szczególności przygotowuje się najpierw do celebracji Wielkiego Jubileuszu Roku 2000, cała ludzkość zostaje pobudzona do zadumy i refleksji nad tym, co przemija, a co było największym osiągnięciem zwłaszcza współczesnej cywilizacji, i co zostaje wartością nieprzemijającą i niezmienną. Refleksję tę podejmuje wielu wybitnych ludzi i zgodnie oceniają, że w biegu tyłu przeobrażeń ostatniego wieku gdzieś zagubiły się właściwe proporcje w odniesieniu do człowieka. Do osób wyjątkowo wrażliwych na takie przemiany świata należy przede wszystkim obecny papież, Jan Paweł II. Świadectwem tego jest jego list apostołski *Tertio Millenio Adveniente*, w którym wskazał ludzkości bliskość Jubileuszu 2000-lecia i potrzebę zatrzymania się przy człowieku. Jubileusz, w którym Kościół będzie celebrował uroczyste wielkie zbawcze wydarzenie – czyli wejście w dzieje ludzkości Jezusa Chrystusa, Syna Bożego, naszego Odkupiciela i zmartwychwstałego Pana, jest wielką szansą dla człowieka i nie można tej szansy stracić.

Bogata problematykę celebracji Jubileuszu 2000 chrześcijaństwa, podjęło także XV Łądzkie Sympozjum Liturgiczne, które odbyło się w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie dnia 15 października 1999 r., pod hasłem „Jubileusz”. Sympozjum zgromadziło ponad sto osób. Uczestniczyli w nim nie tylko alumni miejscowego seminarium, kapłani salezjanie, którzy kończyli studia w Seminarium Łądzkim w pięciu ostatnich latach, lecz także reprezentacje alumnow kilku pobliskich seminariów duchownych, studenci UKSW z Warszawy, WSD TS z Krakowa i Łodzi, świeccy przedstawiciele WSZ z Konina, kilku profesorów miejscowego WSD z Księdzem Rektorem na czele, oraz dwunastu zamiejscowych wykładowców liturgiki.

Organizator Łądzkich Sympozjów Liturgicznych, ks. prof. dr hab. A. Durak, zauważając w słowie wstępnym, że XV Sympozjum jest także „małym jubileuszem”, z radością odnotował obecność na nim J. E. ks. bpa dra Romana Andrzejewskiego z Włocławka, oraz księży inspektorów Salezjańskich Prowincji Piłskiej – ks. J. Worka i Prowincji Wrocławskiej – ks. Fr. Krasonia.

Centrum XV Łądzkiego Sympozjum Liturgicznego była uroczysta Msza św. koncelebrowana, pod przewodnictwem J. E. ks. bpa dra Romana Andrzejewskiego. W homilii, zatytułowanej *Tkwić w Chrystusie*, ks. Biskup (krajowy duszpasterz rolni-

ków) szczególnie interesująco rozwinął werset Ewangelii: „Ja jestem prawdziwym krzewem winnym, a Ojciec mój jest rolnikiem” (J 15,1). Nawiązując zaś do patronki dnia św. Teresy z Avila i bogatego kontekstu Roku Jubileuszowego, ks. bp Andrzejewski mówił o „skutecznym procesie oczyszczania latorośli” mocą Ducha Świętego. Na zakończenie homilii, wymieniając wiele powodów do radości, ks. Biskup powiedział między innymi: „Mamy powody do radości również z tego, że w przygotowania do Wielkiego Jubileuszu wpisujemy 15 liturgicznych sympozjów w zaciszu łądzkiego klasztoru...” Oprawę liturgiczną uroczystej Mszy św., przygotowali alumni Łądzkiego Seminarium.

Na XV Łądzkim Sympozjum Liturgicznym wygłoszono cztery referaty i jeden komunikat. Pierwszy z nich, pt.: *Jubileusze w Starym Testamencie*, wygłosił ks. prof. dr hab. Waldemar Chrostowski z UKSW w Warszawie. Referent omówił temat wielopłaszczyznowo, rozpoczynając od pojęcia czasu w religii biblijnego Izraela. Ks. Profesor zaznaczył tu między innymi, że poza cotygodniowym szabatem trzy główne święta regulowały indywidualny i wspólnotowy rytm życia Izraela. Chodzi o Święto Paschy, upamiętniające wybawienie z Egiptu, o Święto Tygodni, upamiętniające otrzymanie daru Tory na Synaju i Święto Namiotów, które jest pamiątką wędrówki przez pustynię do Ziemi Obiecanej. Następnie ks. Profesor zajął się problematyką roku szabatowego i biblijnymi rozporządzeniami związanymi z jego świętowaniem. Ks. prof. Chrostowski ukazał tu specyfikę praktyki roku szabatowego i jego wpływ przez wieki na całe życie Izraela, łącznie ze świętowaniem w Starym Testamencie roku jubileuszowego. Referent wykazał, że początek zarówno roku szabatowego jak i roku jubileuszowego przypada blisko Dnia Przełagania (Yom Kippur), a rozporządzenia dotyczące roku jubileuszowego są bardziej rozbudowane niż roku szabatowego. Przybliżając uczestnikom sympozjum temat jubileuszy w Starym Testamencie, ks. Profesor wykorzystał wiele tekstów biblijnych, by wykazać, że starotestamentowa tradycja jubileuszów znalazła swoje wypełnienie w życiu i nauczaniu Jezusa Chrystusa. W ostatniej części swego referatu, zatytułowanej *Prophetia futuri*, podkreślił, że zasadniczym aspektem wymiaru profetycznego stało się postępujące uduchowanie idei jubileuszów, co łatwo można zaobserwować w Biblii Hebrajskiej, a zwłaszcza w Septuagincie, czyli Biblii Greckiej. Tam rok szabatowy i jubileuszowy postrzegane są „jako okoliczność sprzyjająca radykalnej naprawie niewłaściwej sytuacji ekonomicznej i społecznej oraz przywróceniu zachwianej lub utraconej sprawiedliwości. Przede wszystkim chodzi o sprawiedliwość społeczną, lecz o motywacji religijnej i teologicznej...” Na zakończenie ks. Profesor stwierdził, że starotestamentowa tradycja jubileuszów – co przypomniał i podkreślił również Jan Paweł II – znalazła swoje wypełnienie w życiu i nauczaniu Jezusa Chrystusa. „Znamienne, że szczególne miejsce dokonanej przez Jezusa uroczystej proklamacji wypełniania się starotestamentowej tradycji jubileuszów stanowi liturgia”.

Drugi referat, *Wielki Jubileusz 2000 w perspektywie historyczno-liturgicznej*, wygłosił ks. prof. dr hab. Jerzy Stefański z UAM w Poznaniu. Autor referatu krótko nawiązał do danych historycznych jubileuszy, podając przy tym ich konkretne daty i wymieniając panujących w latach jubileuszowych papieży. Szczególnie interesująca była druga część referatu, przedstawiająca motywacje teologiczne wielkiego Jubileuszu. Do najbardziej przekonujących motywacji należy pojednanie z Bogiem i ludźmi, „ludzki” stosunek do każdego człowieka, pokuta i nawrócenie serca. Ks. Profesor zaznaczył także kilka innych tematów teologicznych związanych z Jubileuszem, a „podpowiedzianych” przez Jana Pawła II. W trzeciej części swojej relacji, referent przedstawił liturgię otwarcia Roku Jubileuszowego w kościołach lokalnych, według przygotowanego w tym celu, przeszło 170-stronicowego dokumentu Kongregacji. Najpierw omówił ryt otwarcia i procesyjne wejście do katedry (lub konkatedry). Następnie „stację” w bramie katedry i na zakończenie obrzędy przy ołtarzu. W podsumowaniu ks. Profesor stwierdził: „Jubileusz nie jest potrzebny Kościołowi, jest potrzebny światu. Kościół bowiem nie «świętuje» sam siebie, bo nie istnieje On wyłącznie dla siebie. Istnieje dla świata. Świat bez Kościoła byłby gorszy...”

Trzeci referat wygłosił ks. dr Franciszek Krasoń – inspektor Salezjańskiej Prowincji Wrocławskiej – na temat: *Treści teologiczne w mszalnych formularzach jubileuszowych*. Referent najpierw zwrócił uwagę uczestników sympozjum na miejsce mszalnych formularzy jubileuszowych w *Mszale Rzymskiej* dla diecezji polskich. Następnie przeszedł do analizy tekstów euchologicznych poszczególnych formularzy. Rozpoczął od formularza na pierwszą rocznicę małżeństwa. Dalej ks. dr Krasoń przedstawił analizę formularzy na 25- lub 50-lecie ślubów zakonnych. Autor referatu na koniec wskazał na wynikające ze studium postawy chrześcijanina uczestniczącego we Mszy św. Jubileuszowej. Chodzi przede wszystkim o uczestnictwo w pamiętce, o życie chrześcijańskie całkowicie skupione na „mysterium”, o ustawiczną ofiarę duchową, o życie w radości i wdzięczności.

Referat pt.: *Pastoralny charakter obchodów jubileuszowych*, wygłosił ks. prof. dr hab. Jerzy Józef Kopeć CP z KUL. Obszerny referat zawierał kilka części. Były one zatytułowane następująco: *Jubileusz czyli „miłościwe lato”*; *Chrześcijanin podążający ku trzeciemu tysiącleciu niosąc światu Chrystusowe orędzie nadziei i zbawienia*; *Ogólne założenia duszpasterskie w celebracji Wielkiego Jubileuszu*; *Szczegółowe wskazania duszpasterskie dotyczące obchodu Wielkiego Jubileuszu*; oraz *Dar odpustu jubileuszowego i warunki jego pozyskania*.

Streszczając ten referat można powiedzieć, że ks. prof. J.J. Kopeć wykazał, że obchody Wielkiego Jubileuszu Roku 2000, stanowią szczególną okazję do podejmowania różnych typów duszpasterstwa specjalistycznego. Jubileusz ma przede wszystkim znaczenie wewnętrzne, duchowe i religijne, dlatego jego przeżywanie ma objawić całą wspólnotę uczniów Pana i poszczególnych wiernych w ich codziennym życiu, pra-

ADAM DURAK

cach i kontaktach międzyludzkich. Dlatego wzywa do powrotu do nauki II Soboru Watykańskiego i odczytywania kairosu czasu w codziennym realizowaniu prawdy wiary w miłości. Referent podkreślił tu wielkie znaczenie misji ewangelizacyjnych, nawiedzeń kościołów jubileuszowych i towarzyszących temu praktyk religijnych. Trzeba obudzić w Kościele ducha pokuty, pojednania i jedności. Ks. Profesor zaproponował wykorzystanie w tym celu różnych kursów katechetycznych, zespołów studiów i dyskusji jubileuszowych na temat życia religijnego w parafiach, przejawów solidarności z chorymi, potrzebującymi, bezdomnymi i żyjącymi w nędzy. Usuwanie bowiem nędzy moralnej i materialnej służy pokojowi i pojednaniu między ludźmi. Zarówno po tym referacie, jak i po poprzednich, przeprowadzono interesujące dyskusje. Warunki czasowe nie pozwoliły odpowiedzieć na wszystkie pytania, kierowane pod adresem referentów.

Po referatach, ks. dr Dariusz Kwiatkowski z WSD z Kalisza przedstawił komunikat na temat Seminarium Polskich Liturgistów w Ołtarzewie, które było poświęcone posługom świeckich w Kościele.

Podsumowania obrad XV Łądzkiego Sympozjum Liturgicznego dokonał ks. prof. Adam Durak.

Wydaje się, że Sympozja Liturgiczne w Łądzie na mapie Seminariów Duchownych w Polsce są swego rodzaju fenomenem. Od 15 lat odbywają się regularnie i z powodzeniem. Organizatorzy dbają o ich należyty wymiar naukowy i interdyscyplinarny, zapraszając referentów z kraju i z zagranicy. Ostatnio został oddany do druku drugi tom *Łądzkich Sympozjów Liturgicznych*, zawierający materiały pięciu ostatnich sympozjów (1995-1999).

Dzięki wykładowcy WSD z Łądu, ks. Waldemarowi Łachutowi, historia Łądzkich Sympozjów Liturgicznych i zapowiedź każdego następnego, znajduje się od paru lat na stronach Internetu.

ks. Adam Durak